

Nr 62.

Ankom till riksdagens kansli den 25 maj 1945 kl. 3 em.

Utlåtande i anledning av väckt motion om ändrade grunder för statsbidrag till lindring i mindre bemedlade djurägarers kostnader för djursjukvård.

(2:a avd.)

I en inom andra kammaren väckt, till jordbruksutskottet hänvisad motion, nr 75, av herr *Ericsson* i Sörsjön *m. fl.* har hemställts, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om skyndsamt utredning angående ändring av gällande bestämmelser om statsbidrag till lindring i mindre bemedlade djurägarers kostnader för djursjukvård samt att för riksdagen måtte framläggas det förslag, vartill utredningen kan föranleda.

Beträffande de skäl som anförts till stöd för nämnda yrkande får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet har införskaffat utlåtanden i ärendet av lantbruksstyrelsen och medicinalstyrelsen.

Jämlikt bestämmelserna i kungörelsen den 28 maj 1937 (nr 323) angående statsbidrag till lindring i mindre bemedlades kostnader för djursjukvård med däri genom kungörelsen den 21 april 1944 (nr 238) gjord ändring skall statsbidrag utgå till bestridande av kostnaderna för sjukbesök, som distriktsveterinär eller länsveterinär med praktikområde företager inom område, där han är pliktig att på kallelse tillhandagå med enskild husdjursjukvård, därest sjukbesöket företages på avstånd överstigande tio kilometer från veterinärstationen. Sådant statsbidrag må åtnjutas av dels djurägare, för vilken det senast fastställda beskattningsbara beloppet enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt icke överstiger 400 kronor, dels ock djurägare, för vilken det senast fastställda taxerade beloppet enligt nämnda förordning uppgår till högst 1 800 kronor, ändock att det beskattningsbara beloppet överstiger 400 kronor. Statsbidrag må dock icke tillkomma den, som har en till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt skattepliktig förmögenhet överstigande 12 000 kronor. Ej heller må statsbidrag utgå till person, som yrkesmässigt bedriver kreaturshandel eller som är bosatt i stad, köping eller municipalsamhälle med egen veterinär. Statsbidrag må slutligen ej utgå för sjukbesök i anledning av sjukdomsfall hos hund, katt eller i s. k. djurfarm hållet djur. Bidraget skall i förekommande fall utgå med belopp motsvarande tre femtedelar dels av den del av veterinärarvodet, som överstiger sju

kronor, dels ock av resekostnaden för den del av veterinärens resa, som faller utanför ett avstånd av tio kilometer från veterinärstationen.

Lantbruksstyrelsen har tillstyrkt bifall till motionen och anfört i huvudsak följande:

Till en början må erinras att de i ämnet gällande bestämmelserna i huvudsak beröra innehavare av mindre jordbruk, där husdjurskötseln i regel utgör jordbrukets viktigaste inkomstkälla. Då djurens hälsotillstånd i dylika fall ej sällan är av avgörande betydelse för jordbrukets ekonomiska resultat, är det enligt lantbruksstyrelsens mening angeläget, att de djurinnehavare, vilka av ekonomiska skäl icke kunna genomföra en effektiv djursjukvård inom sina besättningar, beredas möjlighet härtill genom bidrag av statsmedel. Att behovsprincipen måste läggas till grund för denna bidragsverksamhet, finner styrelsen ofrånkomligt. Uppenbart är dock att nu gällande villkor för åtnjutande av statsbidrag, varom här är fråga, äro alltför stränga och icke medgiva ett tillräckligt omfattande och effektivt stöd åt djursjukvården vid jordbruk av ifrågavarande storlek. Ifrågavarande bestämmelser och grunderna för desamma torde därför enligt styrelsens förmenande böra bli föremål för översyn och omprövning, så att en smidigare anpassning till det verkliga hjälpbehovet uppnås. Det torde sålunda få anses skäligt, att alla bidragsberättigade djurinnehavare, oberoende av boningsortens läge i förhållande till vederbörande veterinärstation, erhålla samma lindring i kostnaderna för djursjukvård.

Även *medicinalstyrelsen* har tillstyrkt bifall till motionen under anförande av följande:

Genom kungörelsen den 28 maj 1937 (nr 323) angående statsbidrag till lindring i mindre bemedlades kostnader för djursjukvård, sådan denna kungörelse lyder enligt kungörelsen den 21 april 1944 (nr 238), respektive kungörelsen den 5 maj 1939 (nr 257) angående statsbidrag till lindring i sjukvårdskostnaderna för mindre bemedlade patienter å landsbygden ha möjligheter beretts därtill berättigade personer att erhålla nedsättning i ifrågavarande kostnader.

Villkoren för erhållande av dylikt bidrag enligt förberörda kungörelser äro desamma, men bidragsgrunderna äro däremot i vissa avseenden olika. Enligt den förra kungörelsen utgår statsbidrag till bestridande av kostnaderna för sjukbesök, som förelagits av i författningen närmare angivna veterinärer, med tre femtedelar dels av den del av veterinärrvodet, som överstiger sju kronor, dels ock av resekostnaden för den del av veterinärens resa, som faller utanför ett avstånd av 10 kilometer från veterinärstationen. I den senare kungörelsen stadgas, att statsbidrag utgår med dels hälften av den del av läkararvodet, som överstiger sju kronor, dels ock hela den del av resekostnaden, som överstiger tre kronor.

Vad i motionen anförts beträffande utfallet av nu pågående fastighetstaxering torde vara riktigt, även om det slutliga resultatet av denna för närvarande dock icke kan överblickas. Enligt styrelsens uppfattning synas dock författningarnas bestämmelser beträffande fastigheternas taxeringsvärden icke böra alltför hårt anslutas till resultatet av fastighetstaxeringarna, då detta skulle kunna visa sig medföra behov av jämförelsevis ofta förekommande författningsändringar. Önskvärt vore, att en icke alltför snäv gräns bestämdes vid ett taxeringsvärde så avvägt, att denna gräns kunde bibehållas vid måttliga ändringar i sagda värden vare sig dessa äro upp- eller nedåtgående. I samband härmed vill styrelsen framhålla, att penningvärdets fall

motiverar, att de beskattningsbara respektive taxerade beloppen sättas högre än de nu gällande.

I avseende å bidragsgrunderna synas, enligt styrelsens mening, skäl tala för att samma grunder tillämpas vare sig det gäller sjukbesök av veterinär eller av läkare.

Under åberopande av vad ovan anförts får medicinalstyrelsen tillstyrka skyndsamt utredning i av motionärerna angivet syfte. — Medicinalstyrelsen tillåter sig i detta sammanhang anföra, att ett av våra större kreatursförsäkringsbolag meddelar s. k. tilläggsförsäkringar för veterinärvårdskostnader, varigenom vederbörande djurägare tillförsäkras ersättning för kostnader för av veterinär meddelad vård (veterinärbesök eller rådfrågning) av försäkrat sjukt nötkreatur — på Gotland även häst — under förutsättning, bland annat, att veterinär omedelbart anlitas. Dylik försäkring meddelas i samtliga län — med undantag av Östergötlands, Kristianstads, Malmöhus och Skaraborgs län — för hela veterinärravudet, dock med följande begränsningar. Inom Lappmarks fögderi av Västerbottens län ävensom inom vissa socknar inom Skellefteå fögderi av samma län utgår sålunda ersättning på grund av försäkringen *dels* med veterinärravode, dock högst 20 kronor, *dels ock* med 40 % av den del av resekostnaden, som faller utanför ett avstånd av 10 kilometer från veterinärstationen. Vidare utgår enligt ifrågavarande försäkringsform på Gotland ersättning med 50 % av veterinärkostnaderna (arvode, skjutskostnad, förbandsmateriel, medicin och serum, som veterinären vid besök medför).

Styrelsen får slutligen hänvisa till av socialvårdskommittén förordad förslag till ändrade grunder för bidrag till reseersättning vid läkarbesök (SOU 1944: 15, kap. VII), vilket förslag för närvarande är föremål för bearbetning.

Utskottet.

I motionen göres gällande att de nuvarande bestämmelserna rörande statsbidrag till lindring i mindre bemedlade djurägares kostnader för djursjukvård äro så restriktiva, att endast ett jämförelsevis ringa antal djurinnehavare kunna komma i åtnjutande av dylikt bidrag, samt att bidragen äro alltför obetydliga för att någon avsevärdare lindring i djurägarnas ifrågavarande kostnader skall uppkomma genom desamma. Motionärernas hemställan om utredning i ämnet har biträts av remissmyndigheterna.

Jämväl utskottet är av den uppfattningen, att ifrågavarande bestämmelser äro väl restriktiva. Sålunda torde kunna förväntas, att det nya taxeringsutfallet kommer att medföra att en del djurägare som nu äro berättigade till bidrag icke komma att kunna påräkna dylikt. Önskvärt synes därför vara, att bestämmelserna icke alltför snävt anknytas till taxeringsvärdet på vederbörande djurägares fastighet. Däremot synes som lantbruksstyrelsen framhåller ofrånkomligt, att behovsprincipen alltfört lägges till grund för bidragsverksamheten.

Vad beträffar bidragsgrunderna torde skäl tala för att desamma utformas på ett sådant sätt att de medgiva ett mera effektivt stöd åt djursjukvården på de mindre jordbruken. Delvis synes detta kunna ske genom att bestämmelserna bringas i överensstämmelse med vad som gäller för statsbidrag till lindring i sjukvårdskostnaderna för mindre bemedlade patienter på landsbygden. Därigenom synes bland annat lindring i fråga om gäldande av resekostnaderna för veterinär kunna beredas djurägare oberoende av boningsortens läge i förhållande till vederbörande veterinärstation.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen i anledning av motionen II: 75 må i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t i enlighet med vad ovan förordats måtte låta verkställa utredning angående ändring av gällande bestämmelser om statsbidrag till lindring i mindre bemedlade djurägares kostnader för djursjukvård samt för riksdagen framlägga de förslag i ämnet, som därav må föranledas.

Stockholm den 25 maj 1945.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Närvarande: se utlåtande nr 60.
